

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Таврійський державний агротехнологічний університет

Кафедра «Рослинництво»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
з підготовки до комплексного державного
кваліфікаційного екзамену
студентів спеціальності 8.09010101 «Агрономія»
ОКР «Магістр»

Мелітополь
2016

УДК 378.1
ББК 74.484
М-54

Розробники: д.с.-г.н., проф. Калитка В.В., к.с.-г.н., доц. Єременко О.А., к.с.-г.н., доц. Алексєєва О.М., к.с.-г.н., доц. Тодорова Л.В., к.с.-г.н., доц. Колесніков М.О., к.с.-г.н., доц.. Розова Л.В., доц.. Малюк Т.В., доц.. Гранкына О.В.

Рецензент _____

Розглянуто на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 11 листопада 2015 року
Зав. кафедрою «Рослинництва»

_____ к.с.–г.н., доц.. Тодорова Л.В.

Рекомендовано методичною комісією факультету Агротехнологій та екології

Протокол № 4 від 26 листопада 2015 року

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
1.1. Організація підготовки здобувачів вищої освіти до атестації.....	4
1.2. Організація роботи екзаменаційної комісії	5
1.3. Порядок роботи екзаменаційної комісії	5
2. Структура екзаменаційного білету	7
2.1. Перелік дисциплін з КДКЕ ОКР «Магістр»	7
2.2. Приклад екзаменаційного білета	8
2.3. Рекомендації щодо оформлення наочних матеріалів з результатів науково-дослідної роботи здобувачів ОКР «Магістр»	9

1. Загальні положення

Згідно з «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти в Таврійському державному агротехнологічному університеті» атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня і обсягу знань, умінь та інших компетентностей вимогам державного стандарту.

Атестація здійснюється у формі комплексного державного кваліфікаційного екзамену (КДКЕ) або захисту дипломної роботи. Особи, які навчаються на денній формі навчання та мають середній бал понад 4,5, мають право на вибір форми атестації; решта здобувачів вищої освіти атестуються лише у формі КДКЕ з професійних дисциплін.

1.1. Організація підготовки здобувачів вищої освіти до атестації

Підготовка здобувачів вищої освіти до комплексного державного кваліфікаційного екзамену відбувається протягом останнього семестру відповідного напрямку підготовки (спеціальності) та включає аудиторну роботу згідно розкладу занять з професійних дисциплін під керівництвом викладача.

Не пізніше ніж за три місяці до атестації здобувач вищої освіти повинен отримати програму комплексного державного кваліфікаційного екзамену, яка включає перелік тем і завдань з професійних дисциплін, які входять до екзаменаційних білетів.

Не пізніше ніж за два тижні до складання комплексного державного кваліфікаційного екзамену деканат факультетів (або ННІ ЗУП) організують за затвердженим розкладом консультаційні заняття зі здобувачами вищої освіти щодо повторення теоретичних питань, рішення типових практичних задач із фахових дисциплін та розв'язання типових кваліфікаційних завдань, які входять до екзаменаційних білетів відповідного напрямку підготовки (спеціальності).

Екзаменаційні білети з комплексного державного кваліфікаційного екзамену повинні містити 5 – 10 завдань, в тому числі теоретичні запитання, практичні задачі з профільних дисциплін та комплексного кваліфікаційного завдання. Для осіб, які здобувають освітній ступінь магістра, за рішенням вченої ради факультету АТЕ, комплексне кваліфікаційне завдання білету обов'язково містить питання, в якому здобувач повинний висвітлити результати своєї наукової роботи.

Білети для проведення комплексного державного кваліфікаційного екзамену розробляються випусковими кафедрами з певного напрямку підготовки (спеціальності), схвалюються методичною радою факультету (ННІ ЗУП) та затверджуються проректором з науково-педагогічної роботи щорічно не пізніше ніж за чотири місяці до початку атестації здобувачів вищої освіти.

1.2. Організація роботи екзаменаційної комісії

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється екзаменаційною комісією на завершальному етапі навчання на певному напрямі підготовки або спеціальності з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки фахівців вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики.

1.3. Порядок роботи екзаменаційної комісії

Екзаменаційні комісії працюють в терміни, які визначені графіком освітнього процесу на поточний навчальний рік.

Кількість здобувачів, які складають комплексний державний кваліфікаційний екзамен, за день роботи комісії не повинен перевищувати 10 осіб.

До складання комплексних державних кваліфікаційних екзаменів допускаються здобувач вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану та освітньої програми з напряму підготовки (спеціальності).

Допуском здобувачів вищої освіти до комплексних державних кваліфікаційних екзаменів є наказ ректора університету за поданням декану факультету (директора ННІ ЗУП).

Не пізніше ніж за один день до початку комплексних державних кваліфікаційних екзаменів деканатом факультету (ННІ ЗУП) готуються:

- наказ (витяг з наказу) про затвердження персонального складу екзаменаційної комісії зі спеціальності;
- розклад роботи екзаменаційної комісії;
- списки здобувачів вищої освіти (за навчальними групами), допущених до складання атестації;
- залікові книжки здобувачів вищої освіти, допущених до атестації.

При складанні комплексних державних кваліфікаційних екзаменів з професійних дисциплін голові екзаменаційної комісії додатково подаються:

- програма комплексного державного кваліфікаційного екзамену з професійних дисциплін;
- комплект екзаменаційних білетів;
- наочне приладдя, матеріали довідкового характеру, комп'ютерна техніка, які необхідні та дозволені для використання здобувачами вищої освіти під час підготовки та відповідей на питання у ході КДКЕ.

Складання комплексних державних кваліфікаційних екзаменів проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу за обов'язкової присутності голови (заступника голови) екзаменаційної комісії.

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку результатів складання комплексних державних кваліфікаційних екзаменів, видачу випускникам дипломів (дипломів з відзнакою), отримання певного рівня вищої освіти та

здобуття певної кваліфікації приймається на закритому засіданні екзаменаційної комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів екзаменаційної комісії, які брали участь в її засіданні. При однаковій кількості голосів голова екзаменаційної комісії має вирішальний голос. Оцінки виставляє кожен член екзаменаційної комісії, а голова підсумовує їх результати по кожному здобувачу вищої освіти. За теоретичну і практичну частини екзамену виставляється одна оцінка.

Тривалість засідання екзаменаційної комісії не повинна перевищувати шести академічних годин на день.

При проведенні комплексних державних кваліфікаційних екзаменів передбачається не більше трьох навчальних годин на підготовку здобувача вищої освіти та не більше 30 хвилин на відповідь на екзаменаційний білет.

Повторне складання (перескладання) комплексного державного кваліфікаційного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Здобувачам вищої освіти, які успішно склали КДКЕ відповідно до освітньої програми підготовки, рішенням екзаменаційної комісії присвоюються відповідний освітній рівень і кваліфікація. На підставі цих рішень вищим навчальним закладом видається наказ ректора університету.

Здобувачу вищої освіти, який отримав не менше як з 75 відсотків оцінок «відмінно» за національною шкалою з усіх навчальних дисциплін, індивідуальних завдань та практик, передбачених навчальним планом даного напряму підготовки (спеціальності), а з інших навчальних дисциплін, індивідуальних завдань і практик має оцінки не нижче «добре», склав комплексний державний кваліфікаційний екзамен з оцінкою «відмінно», видається документ з відзнакою про вищу освіту, що записується у протоколі засідання комісії.

Здобувач вищої освіти, який при складанні комплексного державного кваліфікаційного екзамену отримав незадовільну оцінку, про що відзначається у протоколі засідання комісії, відраховується з вищого навчального закладу і йому видається академічна довідка встановленого зразка.

Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на засідання екзаменаційної комісії для складання комплексного державного кваліфікаційного екзамену без поважних причин, то в протоколі комісії відзначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання комісії.

Здобувачам вищої освіти, не склали державний екзамен з поважної, документально підтвердженої причини, дозволяється проходження атестації в наступний термін роботи екзаменаційної комісії з даного напряму підготовки (спеціальності), в тому числі з іншої форми навчання.

Здобувач вищої освіти, який не склав комплексного державного кваліфікаційного екзамену, допускається до повторного складання екзамену на компенсаційній основі протягом трьох років після закінчення університету.

2. Структура екзаменаційного білету

У зв'язку з необхідністю об'єктивної оцінки ступеню сформованості компетенції здобувача вищої освіти, тематика екзаменаційних питань та завдань повинна бути комплексна.

Екзаменаційний білет включає 5 питань.

Перші два питання в кожному білеті теоретичні, що вимагають комплексних знань з дисциплін «Фізіологія польових культур», «Насінництво і насінницький контроль», «Світові агротехнології», «Системи сучасних інтенсивних технологій», «Моніторинг та прогноз забур'яненості сільгоспугідь».

Для відповіді на третє питання необхідні навички розрахунків дійсно можливої врожайності визначеної культури за забезпеченістю природними ресурсами певної ґрунтово-кліматичної зони, які здобувачі отримали під час освоєння дисципліни «Прогноз і програмування врожаїв».

Четверте питання охоплює результати науково-дослідної роботи здобувачів ОКР «Магістр». В ньому необхідно коротко викласти методику, основні результати досліджень, економічну і енергетичну ефективність запропонованого заходу вирощування досліджуваної культури та висновки.

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання в четвертому питанні повинні будуть розробити методику дослідів з вивчення певного елементу технології вирощування культури, тобто проявити певний рівень знань з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в агрономії».

П'яте завдання білету стосується питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в сільськогосподарській галузі, зокрема при вирощуванні досліджуваної культури.

2.1. Перелік дисциплін з КДКЕ ОКР «Магістр»

Фізіологія польових культур

Насінництво і насінницький контроль

Методологія та організація наукових досліджень в агрономії

Світові агротехнології

Системи сучасних інтенсивних технологій

Моніторинг та прогноз забур'яненості сільгоспугідь

Прогноз і програмування врожаїв

Охорона праці та безпека життєдіяльності

Тематика екзаменаційних питань та література, що рекомендована для їх підготовки, наведена у програмі комплексного державного кваліфікаційного екзамену для здобувачів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційними рівнем «магістр» за напрямом підготовки 8.09010101 «Агрономія» і тому не потребує повторення у даних методичних вказівках.

2.2. Приклад екзаменаційного білета

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету агротехнологій та екології

_____ к.с.–г.н., доцент І.Є. Іванова

« ____ » _____ 2015 р.

КОМПЛЕКСНИЙ ДЕРЖАВНИЙ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН
здобувачів вищої освіти ОКР «Магістр»
спеціальності 8.09010101 «Агрономія»

ВАРІАНТ № 1

1. Обґрунтувати шляхи збільшення ККД використання сонячної енергії у процесі фотосинтезу.
2. В чому полягає сутність та ефективність сучасних технологій вирощування *певної культури*.
3. Визначити потенційну врожайність *певної культури* за приходом фотосинтетично активної радіації (ФАР) в умовах Запорізької області. *Довідникова література додається.*
4. Дати наукове обґрунтування впровадження досліджуваного елементу технології вирощування культури (методика, результати досліджень, економічна і енергетична ефективність запропонованого заходу та висновки).
5. В чому полягають особливості розробки, затвердження та перегляду інструкцій з охорони праці при впровадженні досліджуваного елементу технології вирощування культури у виробництво.

Зав. кафедрою Рослинництва

_____ к.с.–г.н., доц. Л.В.Тодорова

« 25 » *листопада* 2015 р.

Мелітополь, 2015

2.3. Рекомендації щодо оформлення наочних матеріалів з результатів науково-дослідної роботи здобувачів ОКР «Магістр»

Для кращого сприйняття членами екзаменаційної комісії інформації щодо результатів виконання науково-дослідної роботи здобувачі ОКР «Магістр» повинні заздалегідь підготувати наочні матеріали, які розкриють сутність та результати їх наукових розробок.

Наочні матеріали роздруковують на аркушах формату А4 для кожного члена комісії.

На титульному аркуші вказують назви міністерства, університету та факультету, тему наукової роботи, відомості про студента та керівника.

Міністерство освіти і науки України
Таврійський державний агротехнологічний університет

Факультет агротехнологій та екології

**НАОЧНІ МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО–ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ**

на тему:

«.....»

Виконавець:

Науковий керівник:

Мелітополь, 2016 р.

Наступні аркуші повинні містити наступну інформацію:

- актуальність,
- мета, завдання,
- об'єкт та предмет дослідження,
- наукова новизна та практичне значення одержаних результатів,
- схема досліджу,
- ґрунт,
- кліматичні умови,
- результати досліджень у вигляді таблиць, графіків, діаграм,
- енергетична ефективність,
- економічна ефективність,
- технологічна карта,
- висновки.

Всі наочні матеріали повинні бути оформлені згідно вимог ВАК України. Тобто кожна таблиця повинна мати номер та назву, які розміщують над таблицею. Рисунок також повинний мати номер і назву, проте їх розміщують під рисунком.

Висновки, що розкривають сутність науково–дослідної роботи, наводять окремо на останньому аркуші. Вони повинні охоплювати результати досліджень, спостережень, аналізу і бути сформульовані конкретно, в логічній послідовності, лаконічно у вигляді окремих пунктів.